

Cảm xúc khi thăm quần đảo Trường Sa

Tác Giả: Th&y Mi / RFI

Thứ Hai, 31 Tháng 5 Năm 2010 15:10

Vào giữa tháng 5, nhà phê bình Phim Xuân Nguyên đã theo một phái đoàn của thành phố Hà Nội đến thăm quần đảo Trường Sa.

■ Bia chủ quyền do chính phủ Việt Nam Cộng Hòa lập trên đảo Song Tử Tây ở đây. ■ nh: Phim Xuân Nguyên

Trên RFI, nhà phê bình văn học Phim Xuân Nguyên đã kể lại những cảm nhận của ông về chuyến đi này.

Tôi vừa rời máy mìn để đi Trường Sa từ ngày 5/5 đến 15/5/2010, trong đoàn thành phố Hà Nội.

Có thể nói từ khi Hoàng Sa, Trường Sa trở thành những điểm nóng, những tên gọi được nhắc đến nhiều trong đời sống xã hội Việt Nam, thì việc đi thăm Trường Sa là mong muốn của nhiều người nhưng không dễ gì thực hiện được.

Một chuyến đi như thế rất công phu, vì do quân đội quản lý. Cho nên dù có chế độ riêng cho các địa phương, ban ngành, đơn vị, tập thể ra với Trường Sa, muốn đi phải đăng ký địa Bộ Tài Nguyên Hải quân sắp xếp từng chuyến đi, vì các hòn đảo ở đây đều nằm giữa biển khơi, cách đất liền khoảng 450 km.

Chúng ta đều biết là chúng ta có Hoàng Sa và Trường Sa đều thuộc chế độ quyền lãnh thổ Việt Nam, nhưng Hoàng Sa đang bị nước ngoài chiếm đóng từ năm 1974, khi Trung Quốc đưa quân chiếm đoạt quần đảo này từ quân đội Việt Nam Cộng Hòa hồi đó. Gần đây chính phủ Việt Nam đã thành lập huyện đảo Hoàng Sa trực thuộc thành phố Đà Nẵng, cũng để khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Hoàng Sa. Còn Trường Sa là vùng biển ở phía tây nam quần đảo thì cũng có huyện đảo Trường Sa thuộc tỉnh Khánh Hòa.

Trường Sa có hai hành trình ra đảo Trường Sa, một phía bắc một phía nam. Đoàn chúng tôi đi với hàng loạt các địa đảo. Từ Hà Nội chúng tôi bay vào quân cảng Cam Ranh, rồi xuống tàu Hải quân đi ra đảo. Một ngày đi trên biển, theo hành trình đã vạch chúng tôi ghé thăm một số đảo. Đảo nào thì tàu neo ở vùng biển sâu, sau đó thì xuống lên thăm đảo. Chúng tôi đã đến các đảo Song Tử Tây, Đá Nam, Nam Yết, Sinh Tử Đông, Đá Tây, Đá Lát, Cô Lin và nhà giàn DK1 ở bãi Phúc Nguyên.

Nhưng người cùng đi trên chuyến tàu HQ 936 là một đội các kỹ thuật viên, vì là một chuyến đi ra biển khơi xa như thế, đến một vùng lãnh thổ thân thuộc của đất nước giữa biển khơi. Khi ở trên đất liền thì thấy bình thường, nhưng phải đi đến tận nơi, thì mới thấy lãnh thổ, chế độ, thời tiết, địa điểm, biển đảo... mới có một ý nghĩa các kỹ thuật, các kỹ thuật viên, xấp xỉ trong tâm trí mới hiểu được rất nhiều tâm sự, rất nhiều nỗi niềm.

Trong những đảo chúng tôi đã thăm có những đảo chìm. Đó là những đảo nhô lên giữa mặt biển san hô giữa biển cả mênh mông, có những đảo san hô có thể trồng hàng cây sù vuông. Khi thủy triều rút thì nó trồi ra, khi thủy triều lên thì ngập. Trên đây những chiếc thuyền ra đóng chốt phải ở trong những cái chòi, khi nước lên thì ngập mé. Nhưng mấy năm gần đây chúng ta đã cho chế tạo các đài, xi măng để xuống đất tôn cao lên và làm nhà cho bộ đội ở, tuy như vậy thôi nhưng vẫn có ích. Còn khái niệm các nhà giàn ở thời gian đầu phía đông nam thì khác.

Nhà giàn là nhà, nhưng là cái giàn. Nhưng cây cột đứng ở giữa lòng biển sâu, nhô lên một nước biển, trên đó làm nhà cho bộ đội ở để canh giữ thời tiết, gọi là DK. Nhưng nhà giàn này có từ năm 1989, khi chính phủ Việt Nam quyết định thành lập Công ty Kinh tế - Khoa học - Dịch vụ thời tiết ở phía Nam thuộc tỉnh Bà Rịa Vũng Tàu để khẳng định chủ quyền Việt

Nam vùng th&m l&c đ&a này.

T&nh&ng đ&o t&ng đ&i l&n nh& Song T& Tây, và đ&c bi&t là đ&o Tr&ng Sa l&n, v& đ&n v& hành chánh thì g&i là th& tr&n Tr&ng Sa, t&c là th& ph& c&a huy&n đ&o Tr&ng Sa; cho đ&n các đ&o chìm nh& Đá Nam, Đá Lát, Đá Tây, chúng tôi đ&u g&p các chi&n sĩ h&i quân. H& ra ch&t đ&o, m&t, hai năm m&i đ&c thay ca, nghĩa là chuy&n v& đ&t li&n đ& ng&i khác ra. Gi&a bi&n kh&i mệnh mông, m& m&t ra là th&y bi&n, su&t ngày m& m&t ra là th&y bi&n. Tr&c đ&y đ&u ki&n s&ng r&t khó khăn, đ&c bi&t là thi&u th&n n&c ng&t. Cho đ&n bây gi&, dù đ& đ&c c&i thi&n, nh&ng v&n có nh&ng đ&o n&c ng&t r&t khan hi&m. M&t ch&u n&c v&a ph&i dùng đánh răng r&a m&t, gi&t gi&u, r&i t&i cho nh&ng ch&u cây xanh ch&t chịu tr&ng đ&c trên đ&o.

Trong nh&ng năm sau này do m&t ch& tr&ng l&n c&a chính ph& Vi&t Nam nh&m h& tr& cho đ&o, nên các chi&n sĩ đ&o c&m th&y đ& xa cách đ&t li&n h&n v& m&t tinh th&n, giao thông liên l&c. G&n đ&y báo Tu&i Tr& Thành ph& H& Chí Minh có phát đ&ng phong trào Chung tay th&p sáng nhà gi&n. Nh&ng nhà gi&n gi&ng nh& nh&ng t& chim cu & gi&a bi&n kh&i, h&t s&c nh& bé, mong manh, mà m&t th&i gian không th& nào có đ&n đ&c. Nh& lo&t bài phóng s& trên báo, sau đó m&t lo&t nh&ng công ty trong đ&t li&n đã giúp l&p h& th&ng pin m&t tr&i nên m&t s& nhà gi&n b&t đ&u có đ&n, giúp c&i thi&n cu&c s&ng ng&i gi& đ&o đ&y.

Nh&ng &n t&ng s&u s&c nh&t có đ&c trong chuy&n đi này là hai bu&i l& t&ng ni&m. Th& nh&t là l& t&ng ni&m t&i vùng đ&o Cô Lin - G&c Ma. Nh& chúng ta bi&t, n&i đ&y có m&t tr&n h&i chi&n năm 1988; trong quân s& c&a H&i quân QĐNDVN g&i là chi&n đ&ch CQ (Ch& Quy&n) 1988. Tr&n đ&ng đ& gi&a các chi&n sĩ h&i quân Vi&t Nam v&i quân Trung Qu&c đã làm cho 64 chi&n sĩ hy sinh.

Qu&n đ&o G&c Ma bây gi& v&n do Trung Qu&c chi&m gi&, còn Cô Lin là c&a Vi&t Nam. Khi đ&ng trên boong tàu t&ng ni&m 64 chi&n sĩ đã ngã xu&ng, m&i ng&i có th& đã ho&c ch&a tìm hi&u, nh&ng phút gi&y &y chúng tôi đ&u r&n r&a n&c m&t; th&ng c&m cho nh&ng g&ng hy sinh c&a nh&ng ng&i lính vì lãnh th& biên c&ng c&a t& qu&c mà cho đ&n bây gi& hình hài v&n còn n&m l&i đ&i lòng bi&n s&u.

L& t&ng ni&m th& hai là & vùng nhà gi&n, mà h&i đ&u còn r&t đ&n s&. Th& t&ng t&ng gi&a bi&n kh&i mệnh mông, sóng gió nh& th& mà ch& có nh&ng chi&c c&t ch&ng mong manh, nh& nhoi. Trong m&t c&n bão, có nh&ng nhà gi&n đã b& đ& s&p xu&ng bi&n, và các chi&n sĩ v&y vùng v&i sóng to gió l&n cu&i cùng cũng đã n&m l&i v&i bi&n kh&i. Hai bu&i l& t&ng ni&m đó đã gây cho chúng tôi nh&ng n&i xúc đ&ng h&t s&c m&nh m&.

Cảm nhận chuyến đi như vậy mới thấy là, dù đã có sự hỗ trợ rất lớn từ đồng bào, và vốn tiếp xúc có các đoàn ra. Mới đây phải ngẫm vào thấy mình mà giúp cho các hòn đảo trong huyện đảo Tráng Sa mới ngày mới khác. Nhưng chúng tôi vốn thấy giữa Biển Đông rộng lớn như thế, trước âm mưu thôn tính Tráng Sa chiếm Biển Đông của các thế lực bên ngoài, thì vốn rất cần một sự nhún nhường cao của nhiều người Việt Nam, và một sự kiên quyết của chính phủ Việt Nam để có thể giữ được chủ quyền Việt Nam trên vùng biển này. Bởi vì với những điều mà thấy tại nghe, chúng tôi nghĩ nếu có xảy ra một sự biến gì thì tình hình sẽ rất phức tạp và khó khăn cho chúng ta.

Nhưng chỉ nhìn sơ trên các đảo mà chúng tôi tiếp xúc, một cách rất tự nhiên thôi, đều xác định những cảm nhận và của mình. Có những chỉ nhìn sơ đi tua các đảo trong quần đảo rất nhiều, hầu như ý thức là người lính, có lẽ như thế đi. Và hầu cũng rất biết điều kiện quân sự, kinh tế của mình, cũng hiểu rằng có thể hy sinh nếu xảy ra xung đột. Họ là những thanh niên trai tráng khỏe mạnh, đã có hay chưa có gia đình. Tâm trạng người lính trên đảo là một chuyến, có lẽ trong quân đội nào cũng thế, nhiều mặt thì phải thi hành, nhưng cần có một đồng đội chung để làm sao giữ được quyền của những xung đột, đó là điều mong muốn lớn nhất. Còn còn tôi nhớ là, nếu như xảy ra một chuyến gì, thì sẽ rất khó khăn cho chúng ta.

Trên đường đi thuyền chúng tôi vốn thấy các tàu lớn đi ngang qua khi đến những vùng đang tranh chấp hoặc vùng ranh giới. Hay khi đến vùng biển Cô Lin – Góc Ma chúng tôi lên đảo Cô Lin, dùng kính viễn vọng nhìn sang bên kia, thì thấy họ xây dựng rất kiên cố, vững chắc. Cái đây cũng là một nguy cơ. Rồi khi tàu đi thì cũng được báo là vốn có sự theo dõi từ phía bên kia. Cho đến khi chúng tôi vốn đồng ý, thì được tin người phát ngôn Bộ Ngoại giao cũng lên tiếng là Trung Quốc đã cho khai thông đường đi thuyền thông qua đảo Chữ Thập nằm trong quần đảo Tráng Sa, và như vậy là vì phạm chủ quyền Việt Nam.

Chúng tôi vốn mang theo đầy tâm trạng, và đều thấy là vốn để chủ quyền trên vùng biển đảo này là các cơ quan phức tạp, khó khăn. Cho nên ra vốn mới người đồng đội của mình những người lính đảo, những cũng thấu hiểu những suy tư.

Nhưng nhìn chung, những người ra thăm đảo đều rất háo hức, ai cũng nhiệt tình đi. Những đoàn thành phố Hà Nội và các của chúng tôi do bà phó bí thư Thành ủy đến đưa, phó Tổng lãnh đạo Hải quân làm phó đoàn, có đến đến các ban ngành, quần huyện - tôi đi là thành phố văn nghệ sĩ thế đô. Tất cả đều mong muốn được đi, và khi gặp các chỉ huy đảo thì đều hết sức cảm phục. Không ai băn khoăn là đi thuyền này liệu nếu có gì nguy hiểm xảy ra thì sao. Liệu xảy ra đồng đội, và nói chuyện thì rất thoải mái, có một cảm giác, cần áp dụng nhiệt độ??? Đó là tâm lòng của người đi đồng ý. Và những người khác thấy chúng tôi được đi thì có vẻ như là "gan tỳ, thêm mưu"...

Cảm xúc khi thăm quê ở Trảng Sa

Tên: Gi#7843;: Thầy Mi / RFI

Th#7913; Hai, 31 Th#225;ng 5 N#259;m 2010 15:10

Có thể nói trong mấy năm gần đây huyện Trảng Sa đã được xây dựng, công tác khá tốt, đáng và mới là một đất nước hành chính huyện trực thuộc tỉnh. Bởi vậy là như Hội quân thanh niên thành công nhất chuyển đi như thế, vì rất nhiều đất nước đăng ký đi.

Nhà phê bình văn học Phạm Xuân Nguyên-Hà Nội-30/05/2010